

Tegen de islamisering en voor het behoud van onze cultuur (1997)

in 20 minuten

Samenvatting: www.pimfortuyn.com

Pim Fortuyn – Tegen de islamisering van onze cultuur (1997)

Nederland wordt gekenmerkt door cultuurrelativisme. Wij Nederlanders zijn niet meer geïnteresseerd in ons erfgoed en onze erflaters. We kennen onze vaderlandse geschiedenis slecht en weten zodoende niets over onze culturele identiteit en zijn nagenoeg onbewust van onze verworvenheden. Eén van die verworvenheden is ons staatsrechtelijk systeem: de scheiding van kerk en staat en de daarop gebaseerde democratie en mensenrechten.

In onze zogenaamde 'multiculturele samenleving' komen de (fundamentalistische) islamitische cultuur en de traditionele Nederlandse cultuur dagelijks met elkaar in aanraking. Hierbij dreigt, als gevolg van onze desinteresse voor onze eigen identiteit en voor het wezen van onze samenleving, onze oorspronkelijke cultuur geheel ten onder te gaan. Dit moeten we met man en macht zien te voorkomen.

Fortuyn wijst erop dat dit cultuurrelativisme zeer bedreigend is, te meer omdat er in de wereld naties zijn die hun culturele identiteit wel sterk beleven. Bovendien zijn sommige van die naties anti-democratisch, zoals bijvoorbeeld fundamenteel islamitische regimes. Er zijn grote verschillen tussen enerzijds de joods-christelijk humanistische cultuur en anderzijds de islamitische cultuur.

Deze verschillen komen in drie kernpunten samen:

- Scheiding tussen kerk en staat
- Omgang tussen de seksen
- Omgang en verhouding tussen kinderen en ouders.

Fortuyn sluit zijn boek af met een oproep tot een politiek en maatschappelijk debat over waarden en normen waarop de Nederlandse multiculturele samenleving gebaseerd dient te zijn. "Het is de hoogste tijd dat we een debat aangaan over onze waarden en normen. Tenminste, als we daadwerkelijk sámen willen leven."

Het boek 'Tegen de islamisering van onze cultuur' begint met een uitgebreide beschrijving van de situatie van het wereldtoneel. Na de val van de Berlijnse muur en het ineenstorten van de Sovjet-Unie is er een eind gekomen aan een overzichtelijke en stabiele wereldorde. Dit heeft in het vrije westen geleid tot een regelrechte identiteitscrisis. We denken het wel af te kunnen zonder identiteit, zonder ideologie, zonder onze geschiedenis. We maken ons er nu van af met een soort cultuurrelativisme, waarbij we onszelf wijsmaken dat het niet meer nodig is om als volk iets te willen en iets te zijn. Daardoor verliezen we aan kracht en creatieve ideeën om de grote problemen in onze samenleving aan te pakken en op te lossen.

Het is een sociologische wet dat niets eeuwig duurt. Als we dingen niet op tijd hervormen, keert het zich vanzelf tegen ons. In alle ontwikkelde kapitalistische landen verkeert de verzorgingsstaat in een voortslepende crisis. Fortuyn zegt hierover: 'De engel van de barmhartigheid heeft een monster gebaard'. Het heeft de ontvangers van de goede gaven hun verantwoordelijkheid ontnomen om in eerste instantie voor zichzelf te zorgen en voor zichzelf op te komen.

Fortuyn beschrijft verder de ontwikkelingen van de (vrouwen)emancipatie, de emancipatie van de arbeidersklasse, de opkomst van flexibele arbeid en de gevolgen voor de arbeidsmarkt, het ontstaan van een kosmopolitische en 'vaderlandsloze' elite, het ontstaan van een nieuwe onderklasse en de ontmanteling van het onderwijssysteem, wat geleid heeft tot ongelofelijk slecht onderwijs.

Hij beschrijft verder het ontstaan van een incestueuze kaste van beroeps politici, een bestuurscultuur van pappen en nathouden, waar het lidmaatschap van een grote partij belangrijker is dan inhoudelijke kwaliteiten, en het daaruit volgende nepotisme; de uitlevering van Nederland aan 'Europa'; de import van grote groepen gastarbeiders in de jaren '60 om het tekort aan laaggeschoold arbeid op te vangen; de crisis in de Nederlandse economie en de daaropvolgende herstructurering en sanering van de Nederlandse industrie. Hierdoor kwamen laaggeschoolde werknemers langdurig buiten het arbeidsproces te staan. Dit probleem wordt ondertussen overgedragen van generatie op generatie. Daardoor heeft zich een klasse van economische paupers ontwikkeld zonder enig perspectief op maatschappelijke en economische kansen.

Hoewel de verzorgingsstaat oorspronkelijk was bedoeld voor incidenten en problemen van tijdelijke aard, worden de arrangementen ondertussen gebruikt voor problemen van structurele aard. Daarmee is de groei van de onderklasse niet tot staan gebracht, maar is er wel een ambtelijke bedrijfstak ontstaan, waarbij de werknemers in deze branche de enige zijn die er baat bij lijken te hebben. Onze verzorgingsstaat laat zien dat het werkgelegenheidsbeleid zeer veel ambtenaren en beambten een belegde boterham bezorgt, maar dat daarmee de werklozen slechts mondjesmaat aan betaalde arbeid worden geholpen.

Door de vertechnocratisering van de politiek is men zich gaan richten op het haalbare en niet meer op het denkbare. De politieke partijen richten zich voortaan op het politieke midden en worden geleefd door de Haagse kaasstolp van politieke partijen en de rijksbureaucratie. De maatschappelijke werkelijkheid dringt nog maar slechts sterk gefilterd en veelal zwaar misvormd door. De onderklasse kan het sinds halverwege de jaren '80 vergeten!

Fortuyn definieert de onderklasse als 'een klasse die zich voornamelijk bevindt en uitbreidt in de grote steden van Nederland. Deze onderklasse is geen klasse als zodanig met een eigen cultuur en identieke, sociale en maatschappelijke en economische situatie, maar eerder een statische categorie. Wat de mensen gemeen hebben is hun gedeprimeerdheid, hun gebrek aan vooruitgangsperspectief en hun gebrekkige deelname aan relevante en interessante economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Hun achtergronden, met name cultureel, zijn uitermate divers.

Die onderklasse bestaat uit oorspronkelijke Nederlanders, afkomstig uit de laagste regionen en uit een variëteit van Nederlanders van buitenlandse afkomst: voormalige gastarbeiders; gezinsherenigers, de niet-aflatende stroom vluchtelingen uit vrijwel elk land ter wereld. Ook vluchtelingen die (redelijk) goed zijn opgeleid, krijgen na hun aankomst een enkele reis onderklasse aangeboden. De onderklasse is een verzameling van mensen van zeer uiteenlopende herkomst en een vat vol frustraties en niet-gerealiseerde idealen. Dit nu ontwikkelt zich stukje bij beetje tot het kruidvat van Nederland, zoals dat ook gebeurt in de andere landen van de Europese Unie.

Fundamentalisme

Fundamentalisme is volgens Fortuyn 'een politieke houding op basis van maatschappelijke beschouwing of een religieuze opvatting, waarbij de opvatting absoluut genomen wordt en als bepalend functioneert voor de politieke houding. De uit de opvatting voortvloeiende normen en waarden zijn zonder meer bepalend voor gedragingen in het publieke domein, ook voor hen die deze mening niet zijn toegedaan. Fundamentalisme is absolutistisch en streeft ernaar andere opvattingen over waarden en normen in het publieke domein uit te schakelen en onmogelijk te maken.'

Kenmerkend voor fundamentalisme is dat er geen scheiding wordt aangebracht tussen kerk en staat. Het staatsapparaat van de parlementaire democratie staat er borg voor dat opvattingen uit het private domein van religie en maatschappijopvatting gefilterd doordringen in het publieke domein. In een volwassen parlementaire democratie is er bovendien respect voor opvattingen van minderheden, hetgeen tot uiting komt door het de ruimte te geven in de volle openbaarheid van het publieke domein. De scheiding van rechtsprekende, uitvoerende en wetgevende macht is een garantie tegen excessief staatsoptreden. Fundamentalisme accepteert geen scheiding van kerk en staat en kent bovendien geen onafhankelijke rechter.

In geen van de islamitische landen rondom de Middellandse Zee is het fundamentalisme aan de macht. Men probeert min of meer een seculiere staat in stand te houden. Moeilijk is het wel en landen als Algerije, Tunesië en Turkije hebben wel stevige banden met het islamitische fundamentalisme. Al die landen hebben gemeen dat ze problemen hebben met de handhaving van mensenrechten, de vrijheid van meningsuiting, een werkelijke persvrijheid en een problematische verhouding met de parlementaire democratie. Onder druk van het fundamentalisme staan westerse uitingen in die landen vaak onder grote druk. Landen als Soedan en Iran exporteren niet alleen het fundamentalisme ideologisch maar schuwen daarbij vaak niet de harde hand. Verspreiding van de islam, zo mogelijk de fundamentalistische variant, staat bij deze landen hoog op de agenda.

Fortuyn zegt op bladzijde 36: 'Natuurlijk is het niet zo dat elke vorm van de islam gelijk is te stellen met de fundamentalistisch interpretatie ervan. Toch is het grote verschil met de officiële christelijke kerken dat die vrijwel allemaal de seculiere staat erkennen en de scheiding tussen kerk en staat (niet meer) ter discussie stellen. De islam erkent de seculiere staat evenwel ook in zijn meest liberale variant niet, het islamitisch recht (sharia) is daarvan het ultieme voorbeeld.

Volgens Pim Fortuyn 'moet het Westen zichzelf definiëren, zijn kracht tonen, ook op cultureel-mentaal gebied, en laten zien en vooral ook voelen dat er grenzen zijn aan hetgeen voor ons nog acceptabel is. Tegelijkertijd kunnen stevige betrekkingen worden onderhouden met de islamitische landen. Een dergelijke politiek houdt de invloed van de islam binnen de perken en versterkt de krachten in de islamitische landen die ijveren voor een scheiding van kerk en staat en damt politiek avonturisme in de westerse landen zelf en van fundamentalisten in de islamitische wereld in.'

Pim stelt in 1997 dat het 'in ons land het veel rustiger is dan in bij voorbeeld Engeland en Frankrijk. Openlijke conflicten langs religieuze scheilijnen zijn tot nu toe uitgebleven. Toch bepaalt de islamitische cultuur in veel achterstandswijken het beeld. Op zich is daarop niets tegen, in zoverre essentiële waarden van onze cultuur niet met voeten worden getreden. Helaas is dat niet het geval. Voor een ieder die het wil zien, is duidelijk zichtbaar dat veel islamitische vrouwen worden gehinderd zich te ontplooiën in het publieke domein. Het dragen van lange jurken en hoofddoekjes is heel wat minder onschuldig dan het lijkt. Verder weten wij onvoldoende wat er in al die moskeeën gebeurt. Voor zover dat geen gevolgen heeft voor de ondergraving van onze kernwaarden en voor het acteren in het publieke domein, hebben buitenstaanders daar ook niets mee te maken. Voor zover dat wel gebeurt, past een publiek antwoord.'

Het Nederlandse antwoord op de noodzaak van integratie van uiteenlopende culturen en bevolkingsgroepen van diverse herkomst in de Nederlandse samenleving is het concept van de multiculturele samenleving. Dat zou het althans moeten zijn, maar van een goed geformuleerd en uitgedragen concept is nauwelijks sprake, het lijkt meer een bezweringsformule. Een goed concept van de multiculturele samenleving zou een definitie van de kernwaarden van onze eigen cultuur moeten bevatten. Datgene wat kenmerkend is en van doorslaggevend belang voor de samenleving en de ruimte aangeeft voor de nieuwe culturen. Zo'n concept beperkt zich tot de kernwaarden en kernproblemen. Voor de rest is het leven en laten leven. Nieuwe culturen vormen tenslotte in veel gevallen ook een verrijking van de eigen cultuur. Alleen langs die weg maakt men een volk opnieuw bewust van de eigen identiteit en schept men een breed maatschappelijk draagvlak voor wat een multiculturele samenleving in Nederland in dient te houden. Overbodig te vermelden dat zo'n Nederlands concept volledig ontbreekt. Sterker nog, er is nooit een poging gedaan om er een te maken.

Het stellen van het belang van de Nederlandse taal, cultuur en identiteit in relatie tot Nederlanders van vreemde afkomst wordt onmiddellijk getrokken in het kader van mogelijk racisme. Het levert zonder mankeren pavlovreacties op. Deze volstrekt vermoraliseerde sfeer maakt intussen elk zinnig debat over een concept voor de multiculturele samenleving onmogelijk. Een schoolvoorbeeld van dit moralisme is het vervolgingsbeleid inzake racistische uitingen. Tot nu toe worden slechts oorspronkelijke, blanke Nederlanders daarvoor vervolgd, hoewel aan racistische uitingen door gekleurde medemensen van buitenlandse afkomst ook geen gebrek is. Vervolging blijft hen tot dusverre bespaard. Die vallen kennelijk niet binnen het zelfgekozen werkterrein van anti-discriminatiecomités en -bureaus.

Cultuurrelativisme is niet het juiste antwoord op de multiraciale en multiculturele samenleving. Het verzwakt en ontmantelt de kernwaarden van de samenleving. Zo'n samenleving heeft geen weerwoord voor mensen en culturen die aan het cultuurrelativisme geen boodschap hebben en daar hun eigen cultuur en identiteit dikwijls in absolute zin als norm tegenover stellen. Op de lange duur kan dat de samenhang in de Nederlandse samenleving in ernstige mate ondermijnen. Gewelddadige en ingrijpende conflicten moeten we op ons grondgebied juist zien te voorkomen. Dit kan alleen door duidelijke grenzen te stellen.

Het antiracisme van de happy few is maar al te dikwijls van een buitengewoon goedkope en ongeïnteresseerde soort. Zij leven niet in de wijken waar moet worden geprobeerd met een keur van nationaliteiten, culturen en rassen toch iets van samenleven te realiseren. Zij worden niet geconfronteerd met de grote en kleine ergernissen, de grote en kleine problemen die zo'n samenleving oplevert.

II De scheiding van kerk en staat

Wellicht het meest essentiële terrein waarop het conflict tussen de westerse samenleving en de islamitische cultuur zich doet gelden, is dat van de relatie tussen kerk en staat. Het spreekt dan ook voor zich dat dit verschilpunt een belangrijke rol zal spelen in het debat over de invulling van het concept van de multiculturele samenleving. Laat er dan ook van meet af aan geen onduidelijkheid over bestaan dat de scheiding tussen kerk en staat, die bepalend is voor onze samenleving, niet iets is waarover valt te marchanderen.

Een van onze belangrijkste kernwaarden, de scheiding tussen kerk en staat, is teweeg gebracht in een lang historisch proces en in veel landen met erg veel bloedvergieten gepaard gegaan. Velen van ons zijn zich niet eens meer bewust van deze verworvenheid. Het is juist die scheiding die het mogelijk maakt om in relatieve vrijheid te leven en zich te ontplooien naar eigen inzicht en overtuiging. Deze scheiding is echter allerminst vanzelfsprekend en kan weer heel gemakkelijk onder druk komen te staan. Des te gemakkelijker indien we de waarde en het belang daarvan niet meer bewust zijn. De parlementaire democratie, onze rechtsorde en onze opvattingen over vrijheid van meningsuiting staan of vallen daarmee. Kortom, deze scheiding raakt het hart van onze politiek, alsook onze bestuurlijke, economische, juridische, culturele en mentale orde, en dat is nogal wat. Het is van het grootste belang dat wij ons dit zeer bewust zijn, ook in historische context, en dat we op dit terrein niet van marchanderen weten. Veel islamitische landen hebben het moeilijk met de parlementaire democratische, met een seculiere rechtsorde, met de vrijheid van meningsuiting, met een onafhankelijke rechterlijke macht en pers, met de handhaving van de mensenrechten en met de omgang van minderheden. Wellicht tonen de ruimte en het beschavingsniveau van een samenleving zich het duidelijkst in de omgang met minderheden.

III Mannen, vrouwen en homoseksuelen

In de Nederlandse samenleving worden vrouwen en homoseksuelen niet wezenlijk achtergesteld bij mannen. De islam, of beter gezegd: de fundamentalistische interpretatie van de islam, houdt er echter heel andere ideeën op na, en het laat zich dan ook raden dat in de multiculturele samenleving die Nederland aan het worden is, de twee met elkaar zullen botsen. Het zal echter als een paal boven water moeten staan dat de gelijkheid van mannen en vrouwen, van welke seksuele geaardheid dan ook, een van de kernwaarden van onze maatschappij is, waar niet aan te tornen valt. We hebben er hard genoeg voor moeten vechten.

Aangezet door de tweede feministische golf komt de brede emancipatie van vrouwen en daarmee gelijk opgaand de emancipatie van homoseksuelen, pas werkelijk op gang na de seksuele revolutie van de jaren zestig. Het verzet tegen de patriarchale samenleving begint niet bij de vrouwen, maar is in eerste instantie letterlijk een jongensprotest. Zonen komen in opstand tegen hun vader en tarten met name zijn dominante positie in het publieke domein en zijn absolute gezag op het gebied van stellen en handhaven van de wet. Vader in zijn functie van hoofd van het gezin, maar ook in overdrachtelijke betekenis van directeur, burgemeester, hoofdcommissaris, minister, voorman, voorzitter, enzovoort. Vader probeert nog wel zijn gezag te herstellen, maar dat blijkt een achterhoedegevecht in een moderniserende maatschappij, waarin individualisering, emancipatie, ontzuiling en ontkerkelijking om de overhand strijden.

De vrouwenemancipatie heeft een enorme invloed gehad op elk terrein van ons leven. Het heeft alle maatschappelijke klassen geraakt en veranderd. De vrouw is tegenwoordig op cultureel en mentaal niveau volstrekt gelijkwaardig aan de man en wel in alle sociale klassen. Hoewel een formele achterstelling van vrouwen geen schijn van kans meer maakt, is hun economische positie achtergebleven, zeker ten opzichte van mannen. Dit geldt ook voor hun politieke positie. Naar oordeel van Fortuyn zijn de vrouwen in een onstuitbare opmars bezig, hetgeen zal leiden tot een leidende rol van de vrouw in de 21e eeuw. Zij zullen het roer van de traditionele mannen overnemen. De homoseksuele emancipatie is gelijk opgegaan met die van de vrouwen en heeft in Nederland kunnen profiteren van de vrouwenemancipatie. Het betekende een wijziging in het Wetboek van Strafrecht, koninklijke goedkeuring van het COC, doorbreking van het sociale isolement, tegengaan van openlijke discriminatie, toetreding tot het leger van dienstplichtigen en schrapping als voldoende reden voor ontslag uit een dienstbetrekking.

Het is de moeite waard om deze verworvenheden voluit te verdedigen. Diverse boeken en ervaringen van vrouwen uit het Midden-Oosten tonen aan dat de positie van de vrouw in islamitische landen en gebieden als de Verenigde Arabische Emiraten, Afghanistan, Pakistan, Iran, Koeweit, Saoedi-Arabië, Irak, Jordanië, Egypte, de Palestijnse gebieden etc. vaak verschrikkelijk slecht is. In het ene land is de situatie erger dan in het andere, maar overal geldt dat de positie van de vrouw volstrekt ondergeschikt is aan die van de man. Deze positie is bovendien vastgelegd in wet- en regelgeving en veelal gebaseerd op een op zijn minst eenzijdige interpretatie van de koran. Deze beschrijvingen en ervaringen heeft in het geëmancipeerde Nederland echter nog niet een tot enige rimpeling in de politieke vijver geleid.

Op zijn minst zou er een onderzoek moeten komen naar de positie en leefsituatie van islamitische vrouwen in Nederland. Want hoewel we er weinig van weten, stemt het weinige wat we ervan weten niet gerust. De kledij van veel islamitische vrouwen in de achterstandwijken van de grote steden is in beginsel hun eigen zaak, maar het is wel van belang te weten wat er schuilgaat achter het (verplicht) dragen van hoofddoek en gewaad tot op de enkels. Contact wordt gemeden, zeker met mannen, zelfs oogcontact is niet mogelijk. Het geeft een nare sfeer aan het straatbeeld. Hoezeer ook een ieder vrij is en behoort te zijn in het al dan niet aankijken van passanten, blijven veel van deze vrouwen daardoor steken in een sociaal isolement, in elk geval ten opzichte van mannen in het algemeen en ten opzichte van mannen van oorspronkelijk Nederlandse afkomst in het bijzonder. Het is een grote hindernis voor culturele, mentale en sociale integratie. Aan economische integratie komen deze vrouwen niet eens toe.

Opvallend en tragisch dat de feministes van het eerste uur zich niet bekommeren om het lot van de islamitische vrouw in Nederland. De positie van de vrouwen is aan allerlei beperkingen en codes onderworpen. Deze zijn soms zelfs strijdig met wet- en regelgeving en artikel 1 van de Nederlandse grondwet. We zien het wel, maar we doen er niets aan en stellen dit schandaal zelfs niet ter discussie. Het verdwijnt onder een sausje van cultuurrelativisme. De islamitische vrouwen zouden geheel en al zelfstandig, en vooral vrijwillig, voor deze met hun cultuur overeenkomende positie kiezen. We zouden daar respect voor moeten hebben!

De positie van homo's is in veel islamitische landen nog nietswaardiger. Homoseksualiteit bestaat gewoon niet. Dat wil niet zeggen dat het niet voorkomt. Het komt er zelfs heel veel voor, met name onder mannen. Het functioneert als een soort initiatierite naar volwassenheid: de oudere man leert de jongere man. Het is een vorm van gelegenheidsseks die samenhangt met een zeer beperkte beschikbaarheid van de vrouw. Zij is immers voorbestemd voor het huwelijk en om dat maagdelijk te betreden. Seksualiteit met vrouwen is er een schaars goed en niet snel buiten het huwelijk te krijgen. Homoseksuele mannen kunnen zich in islamitische landen vrij makkelijk bewegen, zolang zij maar niet voor hun geaardheid uitkomen.

Fortuyn pleit ervoor dat de cultuur van geslotenheid en stilzwijgen krachtig moet worden opengeboken. De positie van de vrouw en homo in de islamitische cultuur in Nederland dient openlijk ter discussie te worden gesteld. Er dient meer onderzoek naar moeten worden gedaan en de resultaten dienen als basis te gelden voor een maatschappelijk en politiek debat. Daarin zullen we ook de oorspronkelijk Nederlandse positie duidelijk moeten maken. Emancipatie is een recht van iedere ingezetene en we hebben de plicht dat met kracht te bevorderen, ook indien het islamitische mannen en vrouwen betreft. Het is een culturele verworvenheid waar ook zij recht op hebben, waar veel strijd voor is gevoerd, waar veel voor is geleden en die ons de vrijheid heeft gebracht onszelf te ontplooiën naar onze mogelijkheden en geaardheid.

IV Volwassen en kinderen

Een zeker mate van gelijkheid van volwassenen en kinderen is in onze cultuur gemeengoed geworden, zowel binnen het gezin als daarbuiten. Daar zit een probleem, aangezien jongeren (en met name jongens) van niet-Westerse afkomst die thuis een autoritaire structuur als standaard hebben (met name in gezinnen met een islamitische cultuur) kunnen zich slechts met moeite, of helemaal niet aanpassen aan deze op gelijkwaardigheid gebaseerde samenleving. Hiermee komt het wezen van onze cultuur onze identiteit, zwaar onder druk te staan, iets wat absoluut niet kan worden geaccepteerd.

Voorheen was het gezin geen democratie met ieder zijn of haar inbreng. Het was al heel wat als vader en moeder met elkaar overlegden. Kinderen moesten altijd gehoorzamen, te beginnen met het gezin en daarna op school en in het verenigingsleven. De wereld van volwassenen was een andere wereld, die duidelijk gescheiden was van die van de kinderen. Aan het begin van de jaren zestig komt in korte tijd in deze situatie drastisch verandering. Jongeren, en met name jongens, stellen zich op tegenover de volwassenen en eisen hun eigen plaats op en ruimte voor eigen wensen en inzichten. Een regelrechte gezagscrisis tekent zich af in menig gezin en in het publieke domein. Verhoudingen democratiseren snel en kinderen worden steeds meer gezien als personen met eigen rechten en ideeën. Maatschappij en gezin veranderen van een bevelshuishouding in een onderhandelingshuishouding.

Fortuyn is hierover ambivalent. Naar zijn mening is opvoeding een kwestie van het hebben en koesteren van de relatie tussen leermeester en leerling. Een goede opvoeder stelt grenzen zodat het kind niet verzuipt in een eindeloze ruimte, maar wel zo ruim, dat het kind de ruimte kan verkennen en die grenzen door zijn groei kan verleggen. Hedendaagse opvoeders stellen nauwelijks grenzen. Het stellen van grenzen heeft plaatsgemaakt voor overleg en onderhandelen. Overleg en onderhandelen veronderstellen wederzijds respect en ook een zekere gelijkwaardigheid en in een meester-leerling relatie is daarvan geen sprake. Kinderen zien zichzelf daardoor op jeugdige leeftijd al als individu en te weinig als onderdeel van een groter geheel, met als gevolg dat de belevingswereld al vroeg sterk egocentrisch wordt.

Voor veel jongeren van buitenlandse komaf levert dit een moeilijk te hanteren situatie en veel verwarring op. De vrijheid wordt tot op de bodem uitgebuit en leidt vaak tot ontsporingen, soms van ernstige aard. Opgroeien in een achterstandswijk, met achterstand op school, complementeren het beeld van een generatie jongemannen die groot worden in een dubbele cultuur, met weinig perspectief op de reguliere arbeidsmarkt. Zij zorgen voor veel overlast in de vorm van (kleine) criminaliteit en soms zelfs ronduit zware criminaliteit. Veel steun aan de Nederlandse cultuur hebben ze niet en de eigen cultuur is te benauwend en biedt te weinig aanknopingspunten met het moderne leven. We weten niet waard dit uiteindelijk toe zal leiden, maar gerust kunnen we er niet op zijn.

Mensen die stelselmatig en langdurig in een gedepriiveerde situatie verkeren, hebben twee mogelijkheden. Of ze aanvaarden deze situatie en proberen er het beste van te maken, of ze onttrekken zich eraan door zich ertegen te verzetten of door zich met illegale praktijken bezig te houden. Een dergelijke situatie is niet alleen een broeiplaats voor hele en halve criminaliteit maar ook voor verzet. Dat verzet zal vorm krijgen door het benadrukken van de eigen cultuur en identiteit. Hier ligt het aanknopingspunt met mogelijk fundamentalisme, ook in ons soort samenlevingen. Fundamentalisme neemt in samenlevingen een beperkte plaats in indien de welvaart redelijk is gespreid en er tal van mogelijkheden zijn om zich maatschappelijk en economische te verbeteren. Zijn die mogelijkheden er niet en concentreert dat zich ook nog op bepaalde groepen met in beginsel een eigen cultuur en sociale omgeving, dan is aan alle voorwaarden voldaan voor het tot ontplooiing komen van fundamentalistische bewegingen.

Alle West-Europese landen kampen in meerdere of mindere mate met dit probleem. Fundamentalisme uit islamitische landen kan buitengewoon gemakkelijk worden geïmporteerd. Slagen we er niet of onvoldoende in om deze groepen economische, maatschappelijk en cultureel te integreren, dan worden wij in de naaste toekomst ongetwijfeld geconfronteerd met militant fundamentalisme in de eigen samenleving!

V Achterstandswijken

Ons ideaal is te komen tot een multiculturele samenleving die ook daadwerkelijk als zodanig functioneert. Daartoe zullen we oplossingen moeten zoeken voor problemen die zich voordoen op die plekken waar de Nederlandse cultuur dreigt onder te sneeuwen door islamitische invloeden. Al het mooie overheidsbeleid ten spijt, concentreert de meeste en grootste problematiek zich namelijk op slechts kleine stukjes grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden: de achterstandswijken in met name de vier grote steden. Aan goede bedoelingen is momenteel geen gebrek, aan nuchtere, niet-moraliserende analyses des te meer.

Lange tijd is er op het gebied van huisvesting in deze wijken geen beleid mogelijk geweest. En ook nu nog komt er weinig meer van terecht dan dweilen met de kraan open. In plaats van verdunning is feitelijk gekozen voor verdichting, met als gevolg de hoge concentratie van sociale, culturele en economische problemen op een betrekkelijk klein stukje grondgebied. Sterker nog, het anti-discriminatieartikel in de grondwet is steeds zodanig uitgelegd dat het woningbouwcorporaties onmogelijk is gemaakt om een gericht toewijzingsbeleid te voeren. Gevolg van dit antidiscriminatiebeleid, dat moreel en maatschappelijk zo goed oogt maar feitelijk heeft geresulteerd in daadwerkelijke segregatie van de Nederlandse samenleving, is dat de achterstandswijken in de steden een overmaat kennen aan bewoners van oorspronkelijk buitenlandse herkomst.

Gerichte spreiding valt niet te realiseren zonder enige dwang en zonder het maken van onderscheid. Je ontkomt er dan niet aan om mensen te classificeren naar sociale, nationale en etnische herkomst, om op basis daarvan een quotabeleid te kunnen voeren. Zo'n beleid moet natuurlijk met verstand en niet te rigide worden gevoerd. Vooraf kan een gewenste sociale, nationale en etnische kaart van een buurt worden gemaakt, waarnaar men dan stelselmatig toe werkt. Een ideaalbeeld van de wijk dat niet dient als onveranderlijke, tot achter de komma uitgewerkte blauwdruk, maar dat dient als een wenkend perspectief voor een gezonde wijkopbouw.

De uitslag van de Cito-toets die vaststelt dat kinderen in basisgroep acht op een zwarte school, de scholen in mijn wijk dus, hetzelfde niveau hebben als kinderen in basisgroep vier op een witte school, vermag geen kamerdebat ontlokken. Een schandaal van de eerste orde dat het niet verder brengt dan een constaterend krantenartikel. Beleid en discussie daarover blijven uit. Het is niet alleen een kwestie van geld, maar ook van inzet, discussie en beleid. In Nederland lopen tal van onderwijskrachten rond die leven van een uitkering, terwijl deze scholen kampen met een gebrek aan onderwijskrachten. Zo zit het bestel in Nederland in elkaar. Het is overigens geen gemakkelijke klus, onderwijs geven op een zwarte school. Het vereist motivatie, een grote inzet en bovenal grote deskundigheid. De goeden niet te na gesproken, ontbreekt het daar nogal eens aan. We investeren er niet in, niet financieel en niet mentaal. De rekening zal straks met rente worden gepresenteerd.

Degenen die zich, op zeer terechte gronden, tegen de talrijke sociale problemen in die wijken richten, worden door het stadsbestuur en de grote politieke partijen onveranderlijk uitgemaakt voor racisten en intolerante personen. In de wijken van de dames en heren politici gaat het er overigens heel anders toe; daar geen overmaat aan concentratie van sociale problemen en nationaliteiten. Hun morele opstelling is dus op zijn best goedkoop en op zijn slechts ingegeven door eigenbelang. Pakken we de problemen in achterstandswijken niet met kracht aan, dan worden deze buurten niet alleen de ideale kweekvijver voor criminaliteit in alle soorten en maten, maar zullen zij ook de bakermat zijn voor fundamentalistische bewegingen. De islam heeft nu al in deze wijken een grote aanhang. Wat er in al die moskeeën gebeurt, weten we niet precies, maar er wordt zeker niet alleen gebeden. Naast godsdienstige trefcentra zijn de moskeeën sociale ontmoetingspunten en daar worden sociale verbanden gekoesterd, gesmeed en onderhouden. Niks mis mee, zolang het de sociale segregatie niet versterkt, niet een hinderpaal is tot culturele, maatschappelijke en economische integratie, en geen cultuur en voorschriften worden uitgedragen die op gespannen voet staan met de verworvenheden van de Nederlandse cultuur!

Zoveel is zeker, het maar op haar beloop laten van de wijkontwikkeling kan gemakkelijk leiden tot ruimte voor fundamentalistische bewegingen en daarin zullen moskeeën als 'natuurlijke' religieuze en sociale structuren zeker een rol spelen. Het fundamentalisme in Nederland speelt zich ook nog onder de oppervlakte af, maar is er wel en ontwikkelt zich ook. Achterstandswijken kunnen zich ontpoppen tot broeinesten van dergelijke bewegingen. Op het moment dat zij dan krachtig genoeg zijn, zullen zij zich ook manifesteren in het publieke domein en zich aandienen als een politieke kracht die men niet zomaar kan negeren: dan hebben we de poppen aan het dansen. Beter is het om deze ontwikkeling voor te zijn en in de kiem te smoren, door een gericht en krachtig spreidings- en integratiebeleid.

VI Asielbeleid

Naast de aanpak van de bestaande problematiek in de achterstandswijken, zullen we toekomstige problemen moeten voorkomen. Dit houdt in dat we aan een ieder die in Nederland komt te leven, zullen moeten duidelijk maken dat hij of zij zich dient te schikken naar de kernwaarden van de Nederlandse samenleving en zich deze eigen dient te maken. Met ons allen kunnen we ervoor zorgen dat de nieuwe Nederlanders integreren – waar er nu nog meestal sprake is van segregatie. Daarvoor moeten we het sterk verouderde asielbeleid geheel herzien.

De omstandigheden zijn, zoals in hoofdstuk 1 aangegeven, wereldwijd inmiddels drastisch gewijzigd. Door het ineenvallen van de bipolaire wereldorde is het aantal regionale conflicten explosief gestegen. Gevolg daarvan is een constante en continue stroom vluchtelingen. De vlucht gaat zo mogelijk naar hoogontwikkelde westerse landen. Verder zijn er inmiddels tal van bedrijven, een bedrijfstak, die zich uiterst professioneel hebben ontfemd over het vluchten als zodanig en het transport van vluchtelingen in het bijzonder. Door deze praktijken blijft de toestroom van vluchtelingen naar de westerse landen op peil en breidt het zich zo mogelijk uit.

Motieven om het eigen land te ontvluchten zijn velerlei. Ze variëren van het moeten vluchten om het lijf te redden, tot het weggaan om de economische mogelijkheden te verbeteren en levensperspectief te scheppen. Met de motieven is niets mis, wij zouden in veel gevallen het zelfde doen. De gevolgen voor de maatschappij zijn echter omvangrijk en de vraag dient zich aan of de omvang van deze gevolgen nog lang door de westerse samenlevingen gedragen kan worden.

Laat er geen misverstand over bestaan, het ontwikkelde westen kan zich niet onttrekken aan de vluchtelingenproblematiek in de wereld. We kunnen ons dat niet permitteren om morele redenen, het zou onze cultuur en beschaving onwaardig zijn, maar ook om praktische redenen. Voor de economische ontwikkeling van de wereldeconomie en de ontplooiing van de wereldhandel zijn doorziende conflicten en grote stromen vluchtelingen op den duur zeer bedreigend. De aanpak van de vluchtelingenproblematiek zal echter drastisch anders moeten.

Grote leveranciers van asielzoekers in de jaren '90 waren Bosnië-Herzegovina, Iran, Irak en Somalië. Voor deze landen geldt dat het om mensen gaat die afkomstig zijn uit een totaal andere samenleving, met een drastisch afwijkende cultuur, waarin de islam sterk is oververtegenwoordigd. Dit is een garantie voor integratieproblemen.

Fortuyn pleit dan ook voor een drastische herziening van de internationale vluchtelingenverdragen. Opvang in de regio van de landen waar de vluchtelingen vandaan komen, moet de leidraad worden. De financiering van die opvang dient, zeker indien de landen armlastig zijn, mede gedragen te worden door de rijke landen. In de landen van de EU worden in beginsel geen vluchtelingen meer opgenomen afkomstig uit verre oorden met sterk afwijkende culturen. Voor zover dat onvermijdelijk nog wel gebeurt, worden bij toewijzing deze mensen niet gehuisvest in achterstandswijken in de steden.

Daarenboven wordt van overheidswege een integratieprogramma aangeboden dat men verplicht met goed gevolg dient te doorlopen, waarin niet alleen het leren van de Nederlandse taal centraal staat, maar ook onze centrale normen en waarden worden onderwezen, zoals de scheiding van kerk en staat en de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen, zowel in het private als het publieke domein, alsmede de positie van kinderen en de cultuurbronnen van onze beschaving, te weten: het jodendom, het christendom en het humanisme. Met name wordt extra aandacht besteed aan mensen afkomstig uit islamitische landen en culturen. Hun wordt zonder omwegen duidelijk gemaakt dat over deze centrale normen en waarden niet valt te marchanderen en dat de gastvrije Nederlandse samenleving niet alleen van hen verwacht dat zij deze respecteren, maar ook dat zij deze zullen moeten naleven.

Het is zaak de toestroom van buiten strikt te reguleren en ervoor te zorgen mensen die geen bijdrage kunnen leveren tot verdere economische en maatschappelijke ontwikkeling van ons land te weren. Een hard standpunt, ingegeven uit zelfbehoud. Niemand heeft er iets aan, ook de reeds aanwezige vreemdelingen en Nederlanders van buitenlandse herkomst niet, dat het land bezwijkt onder de integratielasten van een steeds groter aantal vreemdelingen.

VII Normen en waarden: Nederlandse identiteit

Collectieve beleefde normen en waarden ontwikkelen zich in een land vaak langzaam. Het is een levend proces, met daarin constanten, maar soms ook grote wisselingen. Het stelsel van normen en waarden weerspiegelt het samenleven van mensen op een afgebakend gebied, dikwijls een grondgebied. Onze samenleving is een onderdeel van de geschiedenis. Elke periode in onze geschiedenis kent haar eigen beperkingen en idealen. Die leiden tot een stelsel van normen en waarden. In onze samenleving gaan die al wel een hele lange tijd mee en bepalen onze identiteit, maken Nederlanders tot Nederlanders en onderscheiden ons van anderen.

In hoog tempo raakt de wereld in cultureel en economisch opzicht geïnternationaliseerd. Onze mobiliteit, zowel fysiek als via de elektronische snelweg, is vrijwel onbegrensd. Dat confronteert ons dag in, dag uit met andere culturen, andere leefomstandigheden, andere politieke en economische systemen, andere gevoels- en denkwerelden. Het is een grote verrijking tot waarnemen en oordelen. Dat veelvuldige contact creëert langzaam maar zeker een nieuwe internationale cultuur. Een cultuur die zich ontwikkelt boven op en in zekere samenspraak met de eigen cultuur. Een ingewikkeld proces dat we maar zeer ten dele bewust beleven. Deze internationale cultuur heeft echter ook de neiging, door het sterke commerciële karakter ervan, om de eigen cultuur weg te drukken en te vervlakken. Het is volgens Fortuyn van groot belang om daar bewust mee om te gaan.

Hoewel we in staat zijn om op steeds grotere schaal te denken en te handelen, kunnen we niet zonder de menselijke maat. Het gat dan om samenleven, om een gevoel van geborgenheid, van bij elkaar horen. Die menselijke maat wordt veelal bepaald door het behoren tot een bepaald cultuurgebied, het hebben van gemeenschappelijke, collectief beleefde normen en waarden en het hebben van een gemeenschappelijke taal.

De internationalisering roept bij grote groepen mensen ook angst op en een gevoel van ontheemd zijn, zeker als dat gepaard gaat met een gedepriveerde sociaal-economische positie. De eigen cultuur, de eigen taal, de eigen al dan niet roemruchte geschiedenis, de eigen mentaliteit en het eigen collectieve stelsel van normen en waarden, geven in die situatie het nodige houvast. Ons deel van deel van de wereld met zijn rijkdom aan culturen, talen en landschappen is daar bijzonder sterk in, maar heeft ook laten zien dat een te sterk beleefde eigenheid tot vreselijke gevolgen kan leiden. Wij kampen nog dagelijks met de negatieve kanten van die geschiedenis: nationalisme, etnische zuiverheid etc.

Mij gaat het om het bewust beleven van de eigenheid in wisselwerking met andere culturen, en om een verdere ontwikkeling van die eigenheid door daarin culturen van vreemde herkomst te incorporeren. Een open samenleving dus, die nieuwsgierig is naar het andere, het vreemde en onbekende, maar wel vanuit een bewust beleefde identiteit. Een identiteit die niet wordt beleefd als een dood, vaststaand gegeven, maar als levend in de ware zin des woords, dus aan verandering onderhevig: een vitale identiteit die dagelijks groeit en rijker wordt.

Epiloog

In zijn boek 'Tegen de islamisering van onze cultuur' heeft Fortuyn stelling genomen tegen het cultuurrelativisme dat de westerse samenlevingen belaagt, in het bijzonder de Nederlandse. Een relativisme dat niet is ingegeven door een altruïstische houding ten opzichte van andere culturen dan de onze, maar door desinteresse en slordigheid. Een in zijn ogen buitengewoon gevaarlijke ontwikkeling, ook omdat er sterke culturen in de wereld zijn die aan dit westerse relativisme geen boodschap hebben.

Hoewel Fortuyn in zijn boek fundamentalisme ruim heeft gedefinieerd, baart het islamitisch fundamentalisme hem in het bijzonder zorgen. Ook de islam in meer liberale varianten stelt ons voor de nodige problemen. De verschillen op drie essentiële terreinen – scheiding kerk en staat, omgang tussen mannen en vrouwen en de omgang met kinderen en jonge mensen – zijn scherp en pijnlijk, maar ook onoverbrugbaar. Er valt niet over te marchanderen zonder het wezen van onze cultuur, identiteit en manier van samenleven aan te tasten.

Naar mening van Pim Fortuyn is het hard nodig om over deze geschilpunten het politieke en maatschappelijke debat in alle helderheid aan te gaan en geen misverstanden te laten bestaan over onze essentiële waarden. Hij wil daarbij nog niet zover gaan om te eisen dat men zich schikt naar die essentiële waarden, hoewel Fortuyn voor nieuwkomers een uitzondering maakt. Zij hebben zich te conformeren, anders zijn zij niet welkom. Het is een kwestie van lijfsbehoud om op die punten de lijnen scherp te trekken. Het debat met islamitische Nederlanders is noodzakelijk om hen te laten zien en voelen dat het ernst is om akelige verrassingen in de naaste toekomst te voorkomen.

Bewust beleefde Nederlandse identiteit, opkomen voor essentiële normen en waarden, in debat gaan met hen die daar een geheel andere mening over hebben, daarover gaat dit boek. Ik hoop dat het aanzet tot nadenken, tot schrijven tot actieve deelname aan en initiatie van het broodnodige, brede maatschappelijke en politieke debat.

Samenvatting: www.pimfortuyn.com, april 2008